

(Ф 03.02. – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра соціології та політології

УЗГОДЖЕНО

Декаан ФЛСК

Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

«*6*» *09* 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«*20*» *09* 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Світова політика та міжнародні відносини»

Освітньо-професійна програма: «Політологія»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 052 Політологія

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	7	120 / 4,0	17	34	–	69	7	–	Екзамен 7 с.
Заочна									

Індекс: РБ-8-052/22-2.1.29

СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Світова політика та міжнародні
відносини»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.08-01-2022

стор.2 з 17

Робочу програму навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Політологія», навчального та робочого навчальних планів №№ НБ-8-052/21, РБ-8-052/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 052 «Політологія» та відповідних нормативних документів і наказу ректора № 392/од від 06.07.2021 р.

Робочу програму розробила:

старша викладачка кафедри

соціології та політології _____

Неля ГРИЩЕНКО

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Політологія», спеціальності 052 «Політологія» – кафедри соціології та політології, протокол № 11 від 02.09. 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ Ірина ПРОКОПЧУК

Тво завідуючої кафедри _____

Марина СТРИГУЛЬ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 8 від «06» 09 2022 р.

Голова НМРР _____

Анжеліка КОКАРСВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1 Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1. Зміст навчальної дисципліни	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля	6
2.3. Тематичний план	8
2.4 Домашнє завдання	9
2.5 Перелік питань для підготовки до екзамену	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	11
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет	12
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	13

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі соціальних та поведінкових наук.

Метою викладання дисципліни є розкриття сучасних наукових концепцій, понять і методів дослідження міжнародних відносин як форми і способу організації взаємодії міжнародних акторів на світовій арені, розкриття методологічних та методичних засад наукових досліджень у сфері міжнародних відносин, а також аналіз особливостей розвитку міжнародних відносин як навчальної дисципліни в Україні.

Навчальна дисципліна має на меті формування у студентів знань теорії і практики сучасних міжнародних відносин та прищеплення навичок використання отриманих знань у майбутній професійній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів знань і уявлень про місце і роль людини в системі міжнародних відносин;
- навчити студентів глибоко аналізувати характер і специфіку протікання міжнародних процесів – давати їм власну науково обґрунтовану характеристику та застосувати різні методи дослідження соціальних процесів в системі міжнародних відносин;
- однією з найважливіших умов успішної та творчої професійної діяльності є засвоєння майбутніми фахівцями основ теорії і практики світової політики та міжнародних відносин.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- структуру політологічного знання з проблем міжнародних відносин та світової політики;
- систему і структуру міжнародних відносин в умовах нових геополітичних реальностей;
- основні методологічні підходи для вивчення міжнародних відносин;
- основні проблеми глобалізації та інтернаціоналізації міжнародного життя;
- цілі, принципи та пріоритети зовнішньої політики України;
- механізм прийняття зовнішньополітичних рішень і основні дипломатичні способи вирішення зовнішньополітичних проблем.

Вміти:

- орієнтуватися в основних категоріях зазначеної науки та оперувати ними на практиці;
- аналізувати процеси, що відбуваються у світовій політиці та міжнародних відносинах;
- виявляти універсальні закономірності міжнародних процесів на різних етапах їх еволюції;
- аналізувати сучасну зовнішньополітичну практику різних держав і регіонів крізь призму основних підходів теорії міжнародних відносин.

Підсумкові результати навчання: (далі ПРН)

ПРН7. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

ПРН9. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

ПРН10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ПРН13. Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ПРН17. Застосовувати навички та знання ведення політичних переговорів, враховуючи різноманітний контекст міжкультурних та міжетнічних відносин.

ПРН18. Здійснювати порівняльний аналіз різних політичних систем, співставлення різних політичних явищ (політичних режимів, типів політичних культур) з точки зору оцінки тенденцій їх розвитку, функціонування, типології, виявлення закономірностей.

ПРН20. Професійно виконувати політико- організаційні, експертні, дорадчі та консультаційні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ПРН21. Виявляти природу внутрішньополітичних та міжнародних деструктивних факторів впливу на стійкість політичних систем.

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини» студент повинен набути таких **компетентностей**:

ФК1. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ФК5. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ЗК06. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетенції (далі – ФК).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор.6 з 17	

ФК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

ФК3. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

ФК4. Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

ФК5. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

ФК6. Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

ФК12. Уміння визначати сутність, причини та види політичних конфліктів, застосовувати різноманітні методи їх розв'язання.

ФК13. Спроможність професійно виконувати політико-організаційні, експертні, дорадчі та консультативні функції на національному та міжнародному ринку праці.

ФК14. Здатність впроваджувати у практику інноваційні політичні рішення, оцінювати механізми та інструменти реалізації інноваційних ініціатив в галузі авіації.

ФК15. Здатність здійснювати політичний та експертний аналіз державної політики та її функцій в галузі авіації, авіаційної безпеки, обороноздатності держави та проведення оцінки загроз і ризиків цивільній авіації.

1.4 Міждисциплінарні зв'язки.

Навчальна дисципліна «Світова політика та міжнародні відносини» базується на знаннях з таких дисциплін, як: «Вступ до спеціальності», «Історія політичних вчень», «Філософія», «Теорія і практика демократії», «Теорія і практика авторитарних режимів», «Політична конфліктологія», «Політична культура та ідеології» та є базою для таких дисциплін, як «Політичні засади національної безпеки» та «Світовий політичний процес та геополітика».

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Теоретичні засади світової політики та міжнародних відносин»;

- навчального модуля №2 «Глобальні проблеми світової політики», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Теоретичні засади світової політики та міжнародних відносин»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати категоріальний апарат дисципліни; структуру соціологічного знання з проблем міжнародних відносин та світової політики; сучасні школи і напрями в структурі міжнародних відносин; систему і структуру міжнародних відносин в умовах нових геополітичних реальностей; дійових осіб міжнародних відносин, їх цілі та засоби впливу на міжнародній арені; основні історичні моделі, закони функціонування і трансформації міжнародних систем; основні методологічні підходи для вивчення міжнародних відносин.

Тема 1. Теоретичні витoki і концептуальні засади міжнародних відносин та світової політики

Поняття і критерії міжнародних відносин. Світова політика як сучасний етап розвитку міжнародних відносин. Зв'язок міжнародних відносин і світової політики з іншими дисциплінами. Предмети досліджень міжнародних відносин та світової політики.

Міжнародні відносини в історії соціально – політичної думки: Фукідід про характер міжнародних відносин; класичний та традиційний напрями в соціології міжнародних відносин; Т.Мортенгау та Р.Арон – представники політичного реалізму. Французька соціологічна школа.

Тема 2. Традиції, парадигми та дискусії в теорії міжнародних відносин

Традиції в міжнародних відносинах. Канонічні парадигми: основні положення. Сутність ліберально-ідеалістичної парадигми. Зміст парадигми політичного реалізму. Марксистська парадигма соціології міжнародних відносин. «Велика дискусія» – місце політичного реалізму в соціології міжнародних відносин. Сучасні школи і напрями в теорії міжнародних відносин.

Тема 3. Дійові особи міжнародних відносин

Поняття "актор" і "суб'єкт" міжнародних відносин.

Сутність та роль держави як учасника міжнародних відносин. Недержавні учасники міжнародних відносин. Взаємозв'язок і характер стосунків між основними учасниками міжнародних відносин.

Суспільні групи як суб'єкти міжнародних відносин.

Цілі й інтереси в міжнародних відносинах. Засоби і стратегії учасників міжнародних відносин.

Особливості сили й насилля як засобів міжнародних відносин.

Тема 4. Міжнародна система

Особливості й основні напрями системного підходу до аналізу міжнародних відносин. Міжнародні системи: основні історичні моделі. Типи і структура міжнародних систем.

Закони функціонування і трансформації міжнародних систем.

Особливості середовища міжнародних відносин. Соціальне середовище. Особливості сучасного етапу світової цивілізації. Позасоціальне середовище.

Поняття «світового співтовариства» та «міжнародного співтовариства» за Хедлі Буллом та їх сучасні інтерпретації.

Модуль 2 «Глобальні проблеми світової політики»

Інтегровані вимоги модуля №2: знати основні міжнародні організації, які діють на світовій політичній арені, їх структуру та форму взаємодії з Україною; соціальні корені та наслідки міграції, основні міграційні потоки в сучасному світу; фактори та ризики міграції; основні теоретичні підходи вивчення поняття «безпека»; основні форми, характерні риси та типологію тероризму, методи боротьби та міжнародно-правові акти, в яких це закріплюється; типологію та функціональні особливості суб'єктів міжнародних відносин; основні принципи, завдання та напрями зовнішньої політики України.

Тема 1. Міжнародні організації у світовій політиці

Історія формування міжнародних організацій. Організація Об'єднаних Націй (ООН). Рада Європи (РЕ). Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Світова організація торгівлі (СОТ). Організація Об'єднаних Націй із питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО). Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ). Феміністський напрям в теорії міжнародних відносин.

Участь України в міжнародних організаціях

Тема 2. Міграційні потоки та демографічні кризи в сучасному світі

Основні міграційні потоки та особливості демографічної динаміки. Соціальні корені та наслідки міграції. Практика регулювання народонаселення та її результати. Вплив демократизації міжнародних відносин на міграційні потоки. Міжнародно-правове регулювання міграційних процесів.

Тема 3. Міжнародна безпека

Зміст поняття «безпека» та основні теоретичні підходи до його вивчення. Зміни в середовищі безпеки і нові глобальні загрози. Нові концепції міжнародної безпеки: концепція кооперативної безпеки, концепція людської безпеки, теорія демократичного миру. Сутність та особливості інформаційної війни.

Проблема правового регулювання міжнародних відносин.

Історичні форми й особливості регулятивної ролі міжнародного права. Основні принципи міжнародного права. Право прав людини, міжнародне гуманітарне право.

Тема 4. Міжнародний тероризм як глобальна проблема

Визначення, основні форми, характерні риси та типологія тероризму. Релігія та тероризм: взаємовплив та характерні організаційні складові. Проблема боротьби з терористичними організаціями.

Міжнародно-правові акти щодо боротьби з терористичною діяльністю.

Тема 5. Україна в контексті міжнародних відносин кін.ХХ – поч. ХХІ ст.

Україна як суб'єкт і об'єкт міжнародних відносин. Основні принципи, завдання та напрями зовнішньої політики України.

Участь України в миротворчій діяльності. Дипломатична активність України на міжнародній арені. Україна в геополітичному вимірі.

Виклики для України в міжнародній політиці поч.ХХІ ст. Війна з Російською Федерацією: хід, засоби, методи, партнери, прогноз подальших дій.

2.3. Тематичний план.

№ п/п	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практи- чні	СРС	Усього	Лекції	Практи- чні	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Теоретичні засади світової політики та міжнародних відносин»									
		7 семестр							
1.1	Теоретичні витоки і концептуальні засади міжнародних відносин та світової політики	8	2	2	4				
1.2	Міжнародні відносини в історії соціально – політичної думки	6	-	2	4				
1.3	Традиції, парадигми та дискусії в теорії міжнародних відносин	8	2	2	4				
1.4	Сучасні школи і напрямки в теорії міжнародних відносин	5	-	2	3				
1.5	Дійові особи міжнародних відносин	8	2	2	4				
1.6	Цілі й інтереси в міжнародних відносинах	5	-	2	3				
1.7	Міжнародна система	9	2	2	5				
1.8	Модульна контрольна робота №1	3	-	2	1	-	-	-	-
Усього за модулем №1		52	8	16	28				
Усього за 7 семестр									
Модуль №2 «Глобальні проблеми світової політики»									
		7 семестр							
2.1	Міжнародні організації у світовій політиці	8	2	2	4				
2.2	Феміністський напрям в теорії міжнародних відносин	5	-	2	3				
2.3	Міграційні потоки та демографічні кризи в сучасному світі	8	2	2	4				
2.4	Міжнародно-правове регулювання міграційних процесів	5	-	2	3				
2.5	Міжнародна безпека	8	2	2	4				
2.6	Право прав людини, міжнародне гуманітарне право	5	-	2	3				
2.7	Міжнародний тероризм як глобальна проблема	8	2	2	4				
2.8	Міжнародно-правові акти щодо боротьби з терористичною діяльністю	5	-	2	3				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.9	Україна в контексті міжнародних відносин кін.ХХ – поч. ХХІ ст.	7	1	2	4				
2.10	Модульна контрольна робота №2	3	-	2	1				
2.11	Домашнє завдання	8	-	-	8				
Усього за модулем №2		68	9	18	41				
Усього за 8 семестр		120	17	34	69				
Всього за навчальною дисципліною		120	17	34	69				

2.4. Домашнє завдання.

Домашнє завдання виконується у сьомому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу.

Написання домашнього завдання студентами є складовою частиною навчального процесу, активною формою самостійної роботи студентів. Вона показує, наскільки глибоко студент засвоїв даний курс.

Підготовка до домашнього завдання полягає у закріпленні та поглибленні теоретичних знань, здобутих студентом у процесі вивчення курсу, показати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою і також вмінням робити узагальнюючі висновки.

Мета виконання домашнього завдання – сформувати навички самостійного розв'язання практичних проблем із наукових позицій та письмового викладу отриманих результатів.

Виконання, оформлення та захист домашнього завдання здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.5 Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Поняття і критерії міжнародних відносин.
2. Світова політика як сучасний етап розвитку міжнародних відносин.
3. Зв'язок міжнародних відносин і світової політики з іншими дисциплінами.
4. Предмети досліджень міжнародних відносин та світової політики.
5. Міжнародні відносини в історії політичної думки.
6. Фукідід про характер міжнародних відносин.
7. Класичний та традиційний напрями в міжнародних відносинах.
8. Т.Мортенгау та Р.Арон – представники політичного реалізму.
9. Французька школа політики.
10. Традиції в міжнародних відносинах.
11. Канонічні парадигми: основні положення.
12. Сутність ліберально-ідеалістичної парадигми.
13. Зміст парадигми політичного реалізму.
14. Марксистська парадигма в міжнародних відносинах.
15. Сучасні школи і напрями в теорії міжнародних відносин.
16. Дійові особи міжнародних відносин.
17. Поняття "актор" і "суб'єкт" міжнародних відносин.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор.11 з 17	

18. Сутність та роль держави як учасника міжнародних відносин.
19. Недержавні учасники міжнародних відносин.
20. Взаємозв'язок і характер стосунків між основними учасниками міжнародних відносин.
21. Суспільні групи як суб'єкти міжнародних відносин.
22. Цілі й інтереси в міжнародних відносинах.
23. Засоби і стратегії учасників міжнародних відносин.
24. Особливості сили й насилля як засобів міжнародних відносин.
25. Особливості й основні напрямки системного підходу до аналізу міжнародних відносин.
26. Міжнародні системи: основні історичні моделі.
27. Типи і структура міжнародних систем.
28. Закони функціонування і трансформації міжнародних систем.
29. Особливості середовища міжнародних відносин. Соціальне середовище.
30. Особливості сучасного етапу світової цивілізації.
31. Позасоціальне середовище.
32. Поняття «світового співтовариства» та «міжнародного співтовариства» за Хедлі Буллом та їх сучасні інтерпретації.
33. Історія формування міжнародних організацій.
34. Організація Об'єднаних Націй (ООН).
35. Рада Європи (РЄ).
36. Організація Північноатлантичного договору (НАТО).
37. Світова організація торгівлі (СОТ).
38. Організація Об'єднаних Націй із питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО).
39. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ).
40. Феміністський напрям в теорії міжнародних відносин.
41. Участь України в міжнародних організаціях.
42. Основні міграційні потоки та особливості демографічної динаміки.
43. Соціальні корені та наслідки міграції.
44. Практика регулювання народонаселення та її результати.
45. Вплив демократизації міжнародних відносин на міграційні потоки.
46. Міжнародно-правове регулювання міграційних процесів.
47. Зміст поняття «безпека» та основні теоретичні підходи до його вивчення.
48. Нові концепції міжнародної безпеки: концепція кооперативної безпеки, концепція людської безпеки, теорія демократичного миру.
49. Сутність та особливості інформаційної війни.
50. Проблема правового регулювання міжнародних відносин.
51. Право прав людини, міжнародне гуманітарне право.
52. Визначення, основні форми, характерні риси та типологія тероризму.
53. Релігія та тероризм: взаємовплив та характерні організаційні складові.
54. Проблема боротьби з терористичними організаціями.
55. Міжнародно-правові акти щодо боротьби з терористичною діяльністю.
56. Україна як суб'єкт і об'єкт міжнародних відносин.
57. Основні принципи, завдання та напрями зовнішньої політики України.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Світова політика та міжнародні відносини»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.08-01-2022
		стор.12 з 17	

58. Участь України в миротворчій діяльності.
59. Україна в геополітичному вимірі.
60. Виклики для України в міжнародній політиці поч.ХХІ ст.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу навчального матеріалу; репродуктивний метод; дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, опрацюванні практичних занять, самостійному вирішенні навчальних задач, написанні есе та підготовці презентації, а також роботі з навчальною та науковою літературою.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Голопатюк Л.С. та ін. Міжнародні відносини і зовнішня політика України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К. : НУОУ, 2013. – 377 с.

3.2.2 Глобальні тренди міжнародних відносин. Монографія. – К. : Вадекс, 2020. – 524 с.

3.2.3 Коломієць О.В. Концепт міжнародної безпеки в контексті глобалізації / О. В. Коломієць; Київ. міжнар. ун-т. – К. : КиМУ, 2013. – 426 с.

3.2.4 Міжнародні відносини та світова політика: Підручник / Кер. авт. кол. В. Ю. Крушинський; за ред. В. А. Манжолі. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2010. – 863 с.

3.2.5 Міжнародні відносини та світова політика: навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 201 с.

3.2.6 Пронь С.В. Міжнародні відносини та зовнішня політика. 1914-1991 роки: Навч. посіб. – Миколаїв: Видавництво МДГУ ім. П. Могилі, 2009. – 140 с.

3.2.7 Чайковський Ю. В., Харитонов Р. Ф. Міжнародні відносини та світова політика : навч.-метод. посібник / Ю. В. Чайковський, Р. Ф. Харитонов. – Одеса : 2022. – 43 с.

Допоміжна література

3.2.8 Герасіна Л. М. Світовий політичний процес: концептуальний аспект і реальна політика. Electronic archive – Repository Yaroslav Mudryi National Law University. URL: <https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/11853/1/Gerasina.pdf>.

3.2.9 Далявська Т.П. Міжнародні технології врегулювання проблеми невизнаних держав. // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могилі комплексу]. – 2014. – Вип. 224. – № 236. – С. 76–81.

3.2.10 Маделик С. М. Історичні витоки та еволюція тероризму / С. М. Маделик // Проблеми міжнародних відносин: Зб. наук. пр. – К.: КиМУ, 2010. – Вип. 1. – С. 327-339.

3.2.11 Мицик В.В. Права людини у міжнародному праві: міжнародно-правові механізми захисту: підручник для вузів. – К., 2010. – 722 с.

3.2.12 Недбай В. В. Світова політика сучасності : навч. посіб. для студентів

ВНЗ, що навчаються за спеціальністю «Міжнародні відносини». Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. Миколаїв : Швець В. Д., 2015. 237 с.

3.2.13 Палінчак М. М., Галда П. П., Лешанич М. М. Релігійний фактор у міжнародних відносинах : навч. посіб. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2015. 296 с.

3.2.14 Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник / І. А. Шуміло. – Київ: ФОРМ-ЛТД, 2018. – 168 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. "Законодавство України" [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=index>

3.3.2. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. - [Б. м. : б. и.].- URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.3.3. Верховний суд України [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>

3.3.4. Юридичний портал [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://jurisprudence.com.ua/>

3.3.5. British Library: Online Gallery [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.bl.uk/onlinegallery/index.html>

3.3.6 Конституційний Суд України [Текст]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

3.3.7 Уповноважений Верховної Ради України з прав людини [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua/>

3.3.8 Верховна Рада України [Електронний ресурс]. - [Б.м.:б.и.]. URL: <https://www.rada.gov.ua/>

3.3.9 Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>

3.3.10 Президент України <https://www.president.gov.ua/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
7 семестр					
Модуль № 1 «Теоретичні засади світової політики та міжнародних відносин»			Модуль № 2 «Глобальні проблеми світової політики»		
Виконання тестових завдань (10 б x1)	10	-	Написання есе, підтовка презентації (10 б x 1)	10	-
Відповіді на практичному	20	-	Відповіді на практичному	10	-

занятті (5б x 4)			занятті (5 б x 2)		
			Виконання контрольної (домашньої) роботи	10	-
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	18	-	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	18	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	-	Виконання модульної контрольної роботи №2	10	-
Усього за модулем №1	40	-	Усього за модулем №2	40	-
Семестровий екзамен				20	-
Усього за дисципліною				100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховують студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Світова політика та міжнародні
відносини»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 12.01.08-01-2022

стор.15 з 17

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	20.09.22	Редоренко К. А.	<i>[Signature]</i>	

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
1.	Голова Н.О.	25.09.22	<i>[Signature]</i>	Голова Н.О.

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміни	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 3

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14		15
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		27
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38		39
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		51
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		63
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	Добре
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74		75
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86		87
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

Додаток 4

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)